

Ha egy kicsit is marasztalták volna...

Szegedi edzésterv alapján, stuttgarti medencében – Barcelonára készülve

(Búcsú)beszélgetés Szalai Szilviával és edzőjével

Tavaly ilyenkor ő volt a város ügyeletes kedvence. Sokan csak akkor értesültek arról, hogy Szegeden létezik minőségi úszócsapat, amikor az újság címdalán ezt olvashatták: a franciaországi ifjúsági Eb-n a 200 méteres pillangóúszást Szalai Szilvia nyerte!

Idén mindenki (igen, ő maga is) azt remélte, hogy kijut az athéni felnőtt Európa-bajnokságra. Ehhez a júliusi ob-n kellett volna az előírt – és számára új egyéni csúcst jelentő – szintet teljesítenie. Nem sikerült...

– Ma is csak azt mondhatom – kezdte beszélgetésünket **Vida Csaba**, Szilvia gyakorlásainak irányítója –, hogy tisztességesen fel tudunk készülni az országos bajnokságra. Ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy a kiegészítőnek szánt számban, a 100 méteres pillangón tanítványom elsőként csapott a célba, azaz magyar bajnok lett. Kétszáz méteren viszont egyszerűen „begöröcsölt”, és végül csak a negyedik helyen végzett.

– Rettenetesen nyomott a tét, hiszen még a budapesti tréner és vetélytársak is azt hajtogatták, hogy nekem meg kell úszni a 2:15,2-es szintet – emlékezett vissza Szilvi. – Aztán valahogy nem „állt össze” a mozgásom, ráadásul az egyik fordulónál az állandóan rakoncátlan kódó vállam is kiugrott egy pillanatra. Szóval nem volt valami nagy szerencsém...

– Egy ifjúsági Európa-bajnoknak nem „előlegezheték volna meg” a görögországi indulást?

– Látod, ez a (másokban fel sem merülő) megoldás nekünk is eszünkbe jutott – válaszolja kesernyés mosollyal az edző. – Különösen azután, hogy a 200 pillangó athéni fináléjában az ötödik helyet megkaparintó úszónő ideje gyengébbnek bizonyult Szilvi egyéni rekordjánál (2:16,8). Állítom, hogy a 2:15,2 is „benne van” tanítványomban (ezzel már érmet lehetett volna nyerni a felnőtt Eb-n), és megfelelő menedzseléssel könnyen ki is hozhatnánk belőle.

– Csupán ezen az anyagi biztonságot jelképező bűvös szón múlik a jó eredmény?

– Ne hidd, hogy kizárólag a

Amikor a Szeged SC eddigi egyetlen ifjúsági úszó Európa-bajnoka, Szalai Szilvia és edzője, Vida Csaba helyet foglalt a szerkesztőség talán legkényelmesebb ülőalkalmatosságain, még azt hittem, hogy egy „hagyományos” (hogy vagytok? – így képzelték-e az elmúlt évet? – mit vártok 1992-től?) kérdezz-felelek résztvevője leszek. Aztán, úgy negyedórás csevegés után ebből a vitathatatlanul tehetséges és hétről hétre nőiesedő 16 esztendő kislányból kikiváncsoltam egy mondat, ami alapvetően megváltoztatta a társalgás menetét. Szilvia önmagával is viaskodva és nagyon halkán jelentette be: hamarosan elhagyja Szegedet...

pénzre gondolok – folytatja a tréner. – **Bálint Ákos** az utóbbi időben igyekezik normális edzési lehetőséget biztosítani a Sportuszodában, de egy idő után a kemény és monoton munka, az állandó helyszín fásulttá teszi a legszorgalmasabb úszókat is. És itt jön(ne) a menedzselés. Nagyon hálásak vagyunk a Florinnál dolgozó **Farkas József**nek és az Oroszlán utcai sportboltban ügyködő **Szakál Olivér**nek, hiszen ők komoly segítséget nyújtottak nekünk, ám az igazán nagy eredményekhez még ennél is többre lenne szükségünk. **Széchyék** sem úri passzióból utaznak tengerentúli, vagy éppen szombathelyi edzőtáborba, ők is a változatosságot, a „más” keresik. Ez az, ami Szilviának is sokat (értsd: másodpercek) jelentene.

(És itt buggyant ki Szalai Szilviából az a bizonyos mondat...)

– Napokon belül anyuék után megyek... Németországba... – suttogta a csak a tinédzser hőlgyekre jellemző titokzatossággal. – Nem látogatnám, hanem hosszabb időre...

– Ott jobb lesz?

– Stuttgart közelében, ahol a szüleim dogoznak, egy nyitott és egy

fedett medence is vár rám, és az ottani edző elárulta, hogy Franciaországban is eltöltünk majd egy pár hetet az... az olimpiáig.

– Tehát elszakadsz Csabától?

– A német tréner azt javasolta, hogy ne változtassunk a gyakorlásozok menetén, így továbbra is Csaba edzéstervei alapján készülök. Ha

minden jól megy, nevelődzőm havonta egyszer személyesen is felkeres majd Németországban, és akkor meg tudjuk beszélni a legfontosabb dolgokat.

– Szóval szeretnél rajthoz állni Barcelonában?

Igen, ez a legnagyobb vágyam. Az olimpián, ha beférek a csapatba, mindenképpen bizonyítani akarok. Másoknak és magamnak is...

– És mi lesz a szegedi úszó-sporttal – nélküled?

– Ezen még nem gondolkodtam. Lehet, hogy kicsit bután hangzik, de ha valaki egyetlen szóval is marasztal, a csábító kinti körülmények ellenére is megfontoltam volna a kiutazást. Persze én is tudom, hogy rajtam kívül is akad a Tisza partján tehetséges úszó...

– A **Deák Ferenc Gimnáziumban** eddig magántanuló voltál. Most halasztanod kell egy évet?

– Az igazgató, **Kovács László**, aki mindig mindenben segített, megengedte, hogy jövő októberig a nekem legmegfelelőbb időpontban vizsgálhassak a harmadikos tananyagból. Ezt a nemes gesztust jó lenne valami szép eredménnyel megköszönni, úgy 1992 közepe felé...

RÉTHI J. ATTILA

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

Connors Szeles ellen?

TENISZ

Nem mindennapi ötlettel állt elő egy hollywoodi műsorszerző. Az amerikai **David Krieff** 18 évvel azután, hogy a legendás **Billie Jean King** nő létere legyőzte **Bobby Riggset**, újabb férfi-női teniszmérkőzést kíván tétő alá hozni. A „**Nemek összecsapásának**” elkeresztelt terv résztvevőül – nem kevés leleménnyel – az amerikai nyílt bajnokság hőstét, a 39 éves amerikai **Jimmy Connorsot** és a női világranglista vezetőjét, a 17 éves jugoszláv **Szeles Mónikát** szemelte ki az ötletgazda.

David Krieff jövő márciusban óhajta megrendezni a nem mindennapi találkozót Las Vegasban, a híres **Caesars Palace**-ban, amely többek között profi ökölvívó vb-döntőknek ad otthont. A minél nagyobb látványosság kedvéért nem kevesebb mint egymillió dollárt ajánlott fel, „mindent a győztes visz el” alapon. Az összecsapást természetesen a tétvértársaságok is közvetítenék – csillagászati összegekért.

A közel egyenlő esélyek megteremtése érdekében az elképzelés szerint Connorsnak csak egy lehetősége lenne az adogatásra a megszokott kettő helyett, míg **Szeles Mónika** az ellenfél párosudvarába is üthetné a labdát, azaz szélesebb pályát játszhatna be, mint **Connors**. A szakértők szerint a férfi világranglista 100. helyezettje képes arra, hogy megverje a világ legjobb női játékosát, de ezekkel a fent említett megkötésekkel bizonyára nem lenne könnyű dolga a most 61. Connorsnak.

A doppingellenes harcról tanácskoztak

Négynapos tanácskozás után csütörtökön ért véget a norvég kikötővárosban, Bergenben a 3. Doppingellenes Világkonferencia. Az eseményen 48 ország 300 küldötte vett részt, a különböző sportszervezeteket, olimpiai bizottságokat és kormányokat képviselve. A bergeni ülés már harmadik volt a sorban; a premiért 1988-ban Ottawában tartották, míg 1990-ben Moszkva volt a házigazda. (A következő konferencia 1993-ban Nagy-Britanniában lesz). A tanácskozás egyetlen „szépséghibája”, hogy azon kötelező érvényű határozatot nem hozhatnak, inkább konzultációs jelleggel „dugják össze” fejüket a sportvezetők.

Ennek ellenére a világkonferencia összegzéseként kiadott kétoldalas közleményre érdemes odafigyelni. A küldöttek a doppingolás elleni minél következetesebb harc folytatására szólítottak fel, amelyben – megítélésük szerint – kulcsfontosságú szerep juthat maguknak a sportolóknak. Külön

felhívták a figyelmet arra, hogy a doppingeszek között élesen szét kell választani a gyógyításra használt közismert orvosságokat, valamint a kizárólag teljesítményfokozás érdekében elfogyasztott pirulákat. A konferencia sajnálatosnak tartja, hogy mind a mai napig széles körben elterjedt módszer a doppingolás, főleg a Szovjetunióban és az afrikai országokban. A több mint 160 NOB-tagország közül mindössze 50 kapcsolódott be aktívan a doppingellenes küzdelembe. Ami a fekete kontinens sportolói iránt, a világválságot járva könnyen ellesik a tiltott szerek használatának módszereit, amit aztán otthon gyakorlatilag zavartalanul gyakorolhatnak. A pénzühiány miatt ugyanis Afrikában nincsen egyetlen, a NOB által akkreditált doppinglaboratórium sem, amit **Alexandre de Merode** herceg, a NOB orvosi bizottságának belga elnöke egyszerűen szégyennek nevezett.

Új szexvizsgálat mutatkozik be Albertville-ben

Egy újfajta, minden eddiginél megbízhatóbb szexvizsgálati forma mutatkozik be a jövő évi téli olimpiai játékokon Albertville-ben. A női nemiséget megállapító, és mindenféle manipulációra fényt derítő tesztelési formát a párizsi Bioprobe Systems elnevezésű laboratórium munkatársai dolgozták ki, élükön **Phillipe Lebacqz** professzorral.

A szexvizsgálatokat 1968-ban tette kötelezővé a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, szinte egy időben azzal, hogy megalakult, s azonnal munkához is látott a NOB orvosi bizottsága. A női nemiséget azonban már az 1966. évi atlétikai Európa-bajnokságon is vizsgálták, azon a kontinensversenyen, amelynek Budapest adott otthont.

A tesztelés eddig elfogadott gyakorlatát sokan bírálták, nem kevesen az etikai normákat figyelmen kívül hagyó külsőségei miatt. Azt a módszert pedig, amely a száj nyálkahártyájából levett minta mikroszkópos kromoszómavizsgálatán alapult, még a szakemberek

is bizonytalanoknak, nemegyszer félrevezetőnek minősítették.

Az új, a franciák által kezdeményezett szisztéma ugyancsak nyálkahártyaaminta-vételre támaszkodik, a „szűrés” azonban már a legmodernebb eljárással, az úgynevezett molekuláris biológiai ellenőrzéssel történik.

Albertville-ben kizárólag csak azokat a benevezett női versenyzőket tesztelik majd a bemutatkozó vizsgálati formával, akik eddig nemiségüket még egyetlen világválságon előtt sem igazolták, azaz nem rendelkeznek a jól ismert igazolvánnyal.

Az AFP hírgyűnőksége párizsi keltezésű híre ugyanakkor még arra is emlékeztet, hogy a szexvizsgálat alól csupán egyetlen sportoló, **Anna angol hercegnő** kapott felmentést, aki a montreali olimpián indult volna, ha sérülés nem akadályozza meg szereplését az összetett versenyszámban, a lovastusában.

Fegyelmelmez az UEFA

Az UEFA fegyelmi bizottságának döntése szerint a Stuttgartban kiállított **Palaczk János** (Pécsi MSC) nem játszhat az UEFA Kupa visszavágóján. Ugyancsak érvényben van még **Szalai Attila** (Váci Izzó) eltiltása, amelyet tavaly az MTK-VM kupamérkőzésén elkövetett véttségéért kapott. Ő sem léphet pályára szerdán Moszkvában a KEK-visszavágón.

Tető alatt a tornatermek...?

Az iskolai testnevelés helyzete az országos kongresszus után

– Vajon a szép szavakon kívül, a közeljövőben megvalósítható elképzelésekről szó volt-e? – kérdeztem **Michna József** megyei vezető testnevelési szaktanácsadótól.

– Három bejelentés nagyon tetszett. Az egyik, hogy a mostani tanévre 3 milliárd forintot „szereztek” tornaterem építésre – ez egyébként 140 létesítmény befejezéséhez, 56 építésének megkezdéséhez elegendő. Másodsorban a tárcá 450 millió forintot különített el a testnevelés színvonalának emelésére, amihez pályázat útján lehet hozzájutni. Végül pedig a kormány szeptember 5-i ülésén úgy döntött, hogy a tornateremhiányt (mintegy 640 hiányzik) szeretné 5–6 éven belül megszüntetni. Ez azonban nem azt jelenti, hogy minden fedett létesítményt központi alapról hoznak tétő alá, hanem az iskoláknak, a településeknek meg kell keresniük azt a lehetőséget, ami a költségek egy részét át tudja vállalni.

– Gondolom nemcsak milliók röpökdetek, hanem néhány szép szó is elhangzott?

– Nekem egyébként tetszett **Antall József** miniszterelnök azon kijelentése, idézném szó szerint: „

Egy hónappal ezelőtt, mintegy 2 ezer hazai testnevelő tanár vállalta, hogy két napot áldoz tantárgya és az ahhoz kapcsolódó diákport ügyének. A Budapesten megtartott Testnevelők Első Országos Kongresszusán súlyos, ugyanakkor szívderítő és az optimizmusra hitet adó szavak is elhangzottak. A jelenlevők szóba hozták, hogy az utóbbi években csökkent a testnevelés értéke, alacsonyak a fizetések, sok esetben még a kollégáik előtt sincs értéke munkájuknak, nem élveznek kellő megbecsülést. Ezek egyébként **Gallov Rezső**, az OTSH elnökének beszédében is elhangzottak.

...a testnevelés és sport egyszerűen nem hasonlítható más iskolai tantárgyakhoz. A testnevelés nem melléktantárgy, hanem a szellem képzésével egyenrangú, s önálló ágazata minden iskolai oktatási formának. Ugyanakkor nem tantárgyi jellegű, hanem ellensúlyozó szerepű, elsősorban fizikumfejlesztő. Emellett a jellemnevelő szerepe is jelentős. Aki a sportban tud győzni, vagy veszíteni, az képes az emberi együttélési normákat is betartani. A szakminiszterünk pedig azt emelte ki, hogy nem akarnak sem tiltani, sem hatalmi pozícióból beleszólni a testnevelés és sport ügyébe, annál inkább szeretnék segíteni az iskolai ügyeket, s ezzel szolgálni igazán a

társadalmi elvárásokat.

– A testnevelők, az orvosok mindig azért harcoltak, hogy hetente ne csak 2–3 foglalkozás legyen az órarendben. Ezzel kapcsolatos bejelentés nem hangzott el?

– De igen! **Dr. Németh Csaba**, az OTSH testnevelési főosztály-vezetője konkrétan megfogalmazta a teendőket. A minisztérium egyébként azt ígérte, hogy rövid időn belül minden iskolának küldenek egy olyan tájékoztató csomagot, amely minden fontos tudnivalót (tervek, határozatok, ajánlások, pályázatok stb.) tartalmazza. Az előadó elmondta, hogy az OTSH vezetése, az általános iskola alsó tagozatában heti 5, a